



ملک

(رقم جدید ماش علوفه‌ای)

(سال ۱۴۰۳)



محدودیت تأمین علوفه در ایران به‌عنوان یکی از عوامل اصلی تأثیرگذار بر تولیدات دامی شناخته می‌شود. لگوم‌های یک‌ساله با قابلیت تولید علوفه و بهره‌وری آب بالا و دوره رشد کوتاه می‌توانند راهکار مناسبی برای تأمین علوفه در فصل تابستان باشند. ماش به‌عنوان یک لگوم با ارزش با پتانسیل بالا در تولید علوفه با کیفیت، به دلیل طول دوره رشد کوتاه، نیاز آبی کمتر و بهبود حاصلخیزی خاک از سایر گزینه‌های تابستانه برای تولید علوفه متمایز می‌شود. در این راستا، شناسایی لاین‌های برتر ماش علوفه‌ای که بتوانند از نظر عملکرد و کیفیت علوفه برتر باشند، امری مهم در برنامه‌های به‌نژادی می‌باشد. لاین امید بخش Mub-8 از نظر عملکرد علوفه تر و خشک به ترتیب با ۳۴/۲۰ و ۸/۴۹ تن در هکتار در چهار منطقه و در شیراز و گرگان، عملکرد علوفه تر لاین Mub-8 به ترتیب ۳۲/۳۴ و ۳۳/۰۵ تن در هکتار بود که نسبت به شاهد و میانگین لاین‌ها برتری قابل توجهی داشت. عملکرد علوفه خشک در این دو مکان به ترتیب ۷/۱۶ و ۷/۲۹ تن در هکتار بود که نسبت به شاهد و سایر لاین‌ها نیز برتری نشان داد و به‌عنوان یک لاین با سازگاری خصوصی و با عملکرد بالا در گرگان و شیراز شناخته شد. لاین Mub-8 نسبت به سایر لاین‌ها مقاومت بهتری به خشکی داشت. همچنین این لاین دارای تیپ ایستاده با ارتفاع مناسب است و غلاف‌ها بطور یکنواخت رسیده و تقریباً در بالای بوته متمرکز هستند. این لاین از طریق گزینش لاین خالص و پس از انجام آزمایشات مقدماتی عملکرد علوفه و کیفیت، همچنین آزمایشات سازگاری و پایداری و انجام آزمون‌های تمایز، یکنواختی و پایداری (DUS) و اخذ تأییدیه از موسسه تحقیقات ثبت و گواهی بذر و نهال، به‌عنوان رقم جدید و داخلی ماش علوفه‌ای ملک معرفی شد.

مشخصات زراعی و مورفولوژیک ماش علوفه‌ای ملک (Mub-8)

صفات	ملک	پرتو (شاهد)
منشأ	ایران (خوزستان ایزه/میداداد)	ایران
ارتفاع بوته (cm)	۸۱/۰۵	۷۸/۵۹
میانگین روز تا برداشت (تعداد روز)	۶۰	۶۰
تپ رشد در زمان رسیدن اکثر غلاف‌ها	ایستا	خوابیده
تعداد دانه در غلاف	۱۰	۱۰
طول غلاف	۹	۷
وزن ۱۰۰ دانه	۶/۹۰	۳/۷۷
میانگین عملکرد دانه (kg/ha)	۱/۲۴	۱/۲
میانگین عملکرد علوفه خشک (t/ha)	۸/۴۹	۷/۳۶
پایداری عملکرد	بالا	کم
میزان پروتئین خام (%)	۱۴/۰۵	۱۵/۰۱
فیبر نامحلول در شوینده خنثی (%NDF)	۳۱/۸۱	۴۹/۷۹
فیبر نامحلول در شوینده اسیدی (%ADF)	۲۹/۸۷	۳۰/۳۱
ماده خشک قابل هضم (%DMD)	۸۳/۶۹	۷۵/۶۲
خاکستر کل (%ASH)	۸/۸۹	۸/۸۸

توجیه اقتصادی:

با توجه به اینکه تا کنون ارقام علوفه‌ای ماش در کشور معرفی نشده است، بنابراین برای معرفی ارقامی از این گیاه با قابلیت تولید علوفه مناسب و دسترسی به بذر آن برای کشاورزان با اهداف خاص شناسایی لاین‌های برتر با عملکرد بالا از نظر علوفه و همچنین استفاده از آنها در برنامه به نژادی از اهمیت زیادی برخوردار می‌باشد. ارزش کنونی ناخالص جایگزینی رقم ملک طی دوره هفت ساله به ترتیب برابر با ۱۱/۱۴ میلیارد ریال به دست آمد.

مناطق جغرافیایی:

این رقم سازگاری خصوصی مناسب برای مناطق گلستان و فارس و اقلیم‌های مشابه دارد.

سایر مجریان

لیلا نظری، احمدعلی شوشی دزفولی، حسن منیری‌فر، محمدتقی فیض بخش، شاهین واعظی، علی اکبر صانعی‌نژاد، علی ماهرخ، علی اکبر قنبری، علی مقدم، سیده شکبیا شاهمرادی، فرید گل زردی، یوسف نیک زاد چالشتی، ثمره جلیلی، احمد علیخانی، جواد قاسمی، علی اشرف جعفری، رضا سخاوت



مجریان طرح:

ویدا قطبی، معصومه پوراسماعیل